

Tomaszów Lubelski, dnia 31 stycznia 2023 roku.

POSTANOWIENIE

o umorzeniu śledztwa

Artur Hypiak – prokurator Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Lubelskim, po zapoznaniu się z aktami postępowania przygotowawczego dot. bezpośredniego narażenia wielu osób na zakażenie chorobą zakaźną Covid-19 przez dwoje ustalonych obywateli Ukrainy zakażonych wirusem SARS-CoV-2 i podróżujących autobusem marki Neoplan o nr rej. WI 560 GT pomimo nałożonego na nich obowiązku poddania się w dniach 20-29.11.2021 roku kwarantannie domowej, tj. o czyn z art. 161 § 3 kk w zw. z art. 161 § 2 kk,

- na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk,

postanowił:

umorzyć śledztwo w sprawie dot. bezpośredniego narażenia wielu wspólnie podróżujących autobusem osób na zakażenie chorobą zakaźną Covid-19 przez dwoje ustalonych obywateli Ukrainy zakażonych wirusem SARS-CoV-2, podróżujących w dniu 20-11-2021 roku tymże autobusem marki Neoplan o nr rej. WI 560 GT, pomimo nałożonego na nich obowiązku poddania się w dniach 20-29.11.2021 roku kwarantannie domowej, tj. o czyn z art. 161 § 3 kk w zw. z art. 161 § 2 kk,

- wobec znikomej społecznej szkodliwości czynu (na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk).

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa w Tomaszowie Lubelskim za nr 4188-4.Ds.1591.2022 nadzorowała śledztwo dot. bezpośredniego narażenia wielu osób na zakażenie chorobą zakaźną Covid-19 przez dwoje, podróżujących autobusem marki Neoplan o nr rej. WI 560 GT, obywateli Ukrainy zakażonych wirusem SARS-CoV-2 pomimo nałożonego na nich obowiązku poddania się w dniach 20-29.11.2021 roku kwarantannie domowej, tj. o czyn z art. 161 § 3 kk w zw. z art. 161 § 2 kk.

W sprawie ustalono następujący stan faktyczny.

Obywatele Ukrainy, tj. Yelizavieta Minkova od dnia 20-07-2021 roku i Ihor Dubov od dnia 04-01-2021 roku pracowali jako pracownicy produkcji w Zakładzie Drobiarskim Wipasz w Międzyrzeczu Podlaskim. Mieli oni zawarte umowy zlecenia z firmą Viktoriia Sochan z siedzibą w Międzyrzeczu Podlaskim i pracowali w zakładzie drobiarskim w ramach podwykonawstwa firmy Viktoriia Sochan. Przed podjęciem pracy oboje poddani byli badaniu testowemu pod kątem Covid-19. Wynik był negatywny. Przez okres pracy nie mieli oni jakichkolwiek objawów wskazujących na zarażenie się tym wirusem.

W dniu 20-11-2021 roku oboje wymienieni wyżej obywatele Ukrainy wracali na Ukrainę. Przed wyjazdem oboje zgłosili się do Zakładu Opieki Zdrowotnej w Międzyrzeczu Podlaskim w celu poddania się testowi Covid-19. Zgłosili się bez wskazań objawowych (chorobowych) a badanie wykonali na własne życzenie. W takich przypadkach wynik otrzymuje się „od ręki”. Oba wyniki były pozytywne.

Jak wynika z uzyskanego stanowiska Zakładu Opieki Zdrowotnej w Międzyrzeczu Podlaskim, nie można obecnie ustalić i ocenić czy zrozumieli oni otrzymany wynik. Ponieważ byli oni zatrudnieni w Polsce, niewątpliwie posiadali oni zdolność rozumienia języka polskiego choćby w podstawowym zakresie. Przyjąć można zatem, iż wynik testu był dla nich zrozumiały zwłaszcza, iż nie jest to wiedza specjalistyczna o skomplikowanym charakterze.

W związku z pozytywnym wynikiem testu nałożony został na wymienionych od dnia 20 do 29.11.2021 roku obowiązek poddania się kwarantannie w ramach „izolacji domowej”. Przy czym nie określono miejsca takiej izolacji, bowiem miejscem ich stałego zamieszkania jest Ukraina, gdzie oboje posiadają swoje domy.

Pomimo pozytywnego wyniku testu Yelizavieta Minkova i Ihor Dubov postanowili udać się autobusem relacji Warszawa-Cherson na Ukrainę. Autobusem marki Neoplan o nr rej. WI 560 GT razem z nimi podróżowało 21 innych obywateli Ukrainy.

W dniu 20-11-2021 roku o godzinie 17.20 dokonana została odprawa pasażerów w/w autobusu. Odprawy dokonywał starszy kontroler Mirosław Buczak zachowując pełne wymagania sanitarne związane z zagrożeniem pandemiologicznym. Podczas kontroli okazało się, że dwoje pasażerów, tj. właśnie Yelizavieta Minkova i Ihor Dubov objęci są izolacją domową w związku z pozytywnym wynikiem testu Covid-19. O ustaleniach funkcjonariusz Placówki Straży Granicznej w Hrebennem poinformował Kierownika Zmiany, Państwową Stację Epidemiologiczną w Tomaszowie Lubelskim oraz służby graniczne strony ukraińskiej.

Ostatecznie po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wobec Yelizaviety Minkova i Ihora Dubov o zobowiązaniu do powrotu na podstawie art. 302 ust. 1 pkt 14 ustawy o cudzoziemcach, zezwolono im na opuszczenie terytorium Polski i wjechali oni autokarem, którym podróżowali na Ukrainę.

W toku postępowania ustalono, iż polski funkcjonariusz Straży Granicznej nie był narażony na bezpośrednie niebezpieczeństwo zarażenia się wirusem SARS-CoV-2 z uwagi na zachowywanie pełnego reżimu sanitarnego. Nie odnotowano też żadnego zachorowania w związku ze stwierdzonym zarażeniem kontrolowanych dwojga obywateli Ukrainy, co wynika m.in. z pisma Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tomaszowie Lubelskim.

Nadto z uwagi na poczynione ustalenia z innej sprawy karnej tego rodzaju, co do której przekazano ściganie o takie przestępstwo na Ukrainę oraz odmowę strony ukraińskiej przejęcia sprawy z uwagi, iż na terenie Ukrainy czyn polegający na narażeniu na zakażenie chorobą zakaźną Covid 19 wielu osób, w ten sposób, że wiedząc o tym, że jest się zakażonym takim wirusem (pozytywny wynik testu), pomimo obowiązku odbycia kwarantanny, podróżował autobusem wraz z wieloma innymi osobami, zgodnie z Ustawą Ukrainy o odpowiedzialności karnej - nie podlega odpowiedzialności karnej.

W pięciu innych sprawach tego typu, dotyczących innych osób, będących obywatelami Ukrainy, którzy przekraczali granicę mając pozytywne wyniki testów Covid-19, (PRDs.464.2021, PRDs.775.2021, PRDs.874.2021, PRDs.1021.2021, PRDs.1456.2021), zgodnie z wytycznymi organów nadrzędnych (m.in. Prokuratura Regionalna w Lublinie – wytyczne dot. tej kategorii spraw), wystąpiono do strony ukraińskiej z wnioskami o przejęcie ścigania. W dwóch sprawach - PRDs.1021.2021 i PRDs.775.2021 - strona ukraińska odmówiła przejęcia ścigania karnego sprawców takich czynów, argumentując to tym właśnie, że zgodnie z Ustawą Ukrainy o odpowiedzialności karnej nie podlega odpowiedzialności karnej. Ostatecznie w sprawach tych wydane zostały postanowienia o umorzeniu wobec znikomej społecznej szkodliwości czynu.

Nie jest zatem celowe kierowanie do strony ukraińskiej w niniejszej sprawie o sygn. 4188-4.Ds.1591.2022 wniosku o przejęcie ścigania. Z uwagi na obecną sytuację na Ukrainie można z dużym stopniem prawdopodobieństwa założyć, iż ukraińskie organy ścigania nie zajmowałyby się tą sprawą, tym bardziej, iż w podobnych sprawach odmawiały przejęcia ścigania karnego swoich obywateli, mimo potencjonalnego narażenia innych obywateli Ukrainy zarażeniem takim wirusem.

Sam fakt, że czyn jest bezprawny, karalny i zawiniony nie wystarcza do uznania go za przestępstwo. Konieczne jest by był społecznie szkodliwy w stopniu wyższym niż znikomy. Art.1 § 2 kk stanowi bowiem, że nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Art.115 § 2 kk wskazuje jakie okoliczności bierze się pod uwagę przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości.

Biorąc pod uwagę powyższe kryteria oceny społecznej szkodliwości czynu:

- motywację, którą się kierował – powrót do domu na Ukrainie,
- rodzaj i charakter naruszonego dobra – zdrowie, brak jakichkolwiek objawów chorobowych, poddanie się testom na własne życzenie, bez wskazań chorobowych,
- rozmiar i charakter wyrządzonej szkody – brak negatywnych skutków,
- sposób i okoliczności popełnienia czynu – zachowywanie reżimu sanitarnego, posiadanie maseczek,

należy stwierdzić, że chociaż Yelizavieta Minkova i Ihor Dubov swoim zachowaniem wypełnili znamiona czynu zabronionego określonego w art. 161 § 3 kk w zw. z art. 161 § 2 kk, to jednak społeczna szkodliwość tych czynów jest znikoma.

Mając powyższe na uwadze, a w szczególności to, iż o pozytywnym wyniku testu Covid-19 u Yelizaviety Minkova i Ihora Dubov ukraińskie służby graniczne były poinformowane przez stronę polską podczas odprawy granicznej w dniu 20-11-2021 roku, zasadne jest podjęcie decyzji o umorzeniu postępowania wobec znikomej społecznej szkodliwości czynu (na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk).

Prokurator
Prokuratury Rejonowej
Artur Hypiak

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1a k.p.k. art. 325a k.p.k. oraz art. 465 § 2 k.p.k.):

- stronom procesowym
- instytucji państwowej lub samorządowej, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie,
- osobie, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie określonym w art. 228-231, art. 233, art. 235, art. 236, art. 245, art. 270- 277, art. 278-294 lub w art. 296-306 Kodeksu karnego, jeżeli postępowanie karne wszczęto w wyniku jej zawiadomienia, a wskutek tego przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.

Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 k.p.k.).

Jeżeli prokurator nadal nie znajdzie podstaw do wniesienia aktu oskarżenia wyda ponownie postanowienie o jego umorzeniu, pokrzywdzony, który wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1a k.p.k. (tj. prawo do złożenia zażalenia, które zostało uwzględnione przez sąd) może w takim przypadku wnieść akt oskarżenia do sądu w terminie miesiąca od daty doręczenia odpisu postanowienia, które jest równoznaczne z zawiadomieniem o postanowieniu w rozumieniu art. 55 § 1 k.p.k. (art. 330 § 2 k.p.k., art. 55 § 1 k.p.k.). Akt oskarżenia winien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 k.p.k.).

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 k.p.k.).

2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1a k.p.k. przysługuje prawo przejrzenia akt sprawy (art. 306 § 1b k.p.k.).

3. Na postanowienie co do dowodów rzeczowych zażalenie przysługuje stronom oraz osobie, od której odebrano przedmioty lub która zgłosiła do nich roszczenie (art. 323 § 2 k.p.k.).

4. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a k.p.k.).

5. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2. art. 460 k.p.k.).

Z A R Z Ą D Z E N I E :

Stosownie do art. 100 § 4 w zw. z art. 106 kpk, art. 306 § 1a i 325a § 2 k.p.k.* odpis postanowienia doręczyć:

- pokrzywdzeni – poprzez ogłoszenie informacji, także w języku ukraińskim, o umorzeniu postępowania przez okres 1 miesiąca na stronie internetowej Prokuratury Okręgowej w Zamościu,

nadto Komenda Powiatowa Policji w Tomaszowie Lubelskim (RSD 1013/2021).

Prokurator
Prokuratury Rejonowej
Artur Hypiak

AH/AH